

Tặng Trần Vũ, về một nhan đề

Hắn cúi lượm hòn đá nhỏ xíu mà hết sức khó nhọc, như ông T. nâng điều thuốc lá ngang tầm chiếc cằm, mãi như vậy, ít nhất một thời gian đủ để suy nghĩ hay mơ mộng một giấc mơ chừng 2 tiếng đồng hồ. Nhưng ông T. chẳng khó nhọc một chút nào.

Hắn tuyệt vọng với hòn đá. Một hòn đá không quan trọng, có thể thay thế bằng một cục sắt, một cục đất sét chẳng hạn, tất nhiên cũng nhỏ xíu như hòn đá. Và hắn, dĩ nhiên là như vậy, ném hòn đá xuống chỗ hắn lượm lên, không nhất thiết chỗ nào là đích điểm. Ném nó xuống, vậy thôi.

Bởi vì hắn luôn hút thuốc, điều thuốc cháy hết mau, hắn vút mẩu thuốc không bao giờ là mẩu thuốc cuối cùng, xuống một nơi không phải là dòng sông, chỉ là một nơi hơi xa. Tên ma cô dĩ điểm, tên côn đồ, sừng sộ tiến tới. Những tên ấy luôn luôn đứng hay ngồi ở chỗ mẩu thuốc rơi xuống. Trước khi những tên ấy có thể hành động, hắn đâm thẳng vào mặt chúng. Dù sao, cuối cùng của những chuyện như vậy, luôn luôn hắn nằm thẳng cẳng trên mặt đất.

Trước lão già bất tài vô tướng, duy nhất nghề chơi trống bỏi cũng giống vậy thôi. Không nên nói gì thêm nữa. Thế hắn có nghĩ gì thêm nữa không? Thật khó nhọc để không nghĩ gì, hắn nghĩ hắn không thể. Lão già có tên gọi khác là con quỷ râu xanh, tuy nhiên bói không ra một sợi râu xanh hay sợi râu bạc trắng trên khuôn mặt già dề chính hiệu của lão. Và tuy nhiên, sớm muộn gì lão cũng về châu Diêm Vương. Có Diêm Vương không nhỉ, ở phía bên kia cuộc sống?

Hắn nghĩ, khổn khổ là hắn cứ nghĩ ngợi, thế khi lão già chơi trống bỏi châu Diêm Vương rồi, nàng sẽ ra sao? Và câu trả lời, dù hắn không bao giờ muốn nghĩ rằng câu trả lời sẽ như vậy, nàng sẽ gieo mình tự trầm dưới dòng sông tình lụy một ngàn năm.

Nàng là như vậy đó, hắn mượn lời cô NgCh. thông minh tuyệt vời để nói rằng, dù bị tra tấn bằng cách quay điện 7 ngày 7 đêm, nàng vẫn gắn chặt tâm hồn nàng với Kinh Thành Cũ, trái tim nàng vẫn tràn đầy hình bóng lão già chơi trống bỏi. Kẻ lụy tình thì luôn luôn u mê, kẻ u mê thì không một phút giây tỉnh thức để nhìn ra mình sao bỗng chốc trở thành kẻ ngu si (tình) nhất trần đời. Bởi vậy nên nàng cứ tưng hoai những dòng nhầy nhựa của gã si tình chính hiệu. Nàng xem gã si tình này là một nhà thơ đích thực, thì đích thực hai người

đồng căn (bệnh).

Hắn quyết định không nghĩ ngợi quái quỷ gì nữa. Xong hắn ra quán cà phê quen thuộc, ngồi ở bàn đặt trên vỉa hè. Luôn luôn, không sớm thì muộn, hắn có cả thiên thu bất tận để ngồi quán, hắn nhớ tới người bạn vong niên, một họa sĩ. Tất nhiên là như vậy, chàng trai chủ quán cà phê mi-ni tràn ra vỉa hè này, là con của người họa sĩ tài danh đã định cư ngàn năm bên trời Tây. Nhớ tới người họa sĩ này, không sớm thì muộn, hắn nhớ tới bức họa Cậu Bé&Con Chó. Cũng chẳng lạ, khi hắn từng là cậu bé, và bức họa dù không phải của người họa sĩ bên trời Tây, Picasso cũng lớn tuổi, thậm chí lớn tuổi gấp đôi người họa sĩ bạn vong niên của hắn, và đã thành người thiên cổ từ khuya rồi. Nhưng con chó, nhiều con chó là đẳng khác, như người ta nói, sống mãi trong những tác phẩm của nhà danh họa. Buổi sáng này, sau một khoảng thời gian nghĩ ngợi nhảm nhí, hắn rất vui. Niềm vui của hắn do những con chó mang lại, trong đó quan trọng hơn cả, là con chó con, mới hiện diện trên đời được 20 ngày.

Con chó nhỏ với hắn có duyên nợ từ tiền kiếp. Có tiền kiếp không? Hắn lại rơi vào tình thế suy nghĩ. Hắn lập tức biết rằng, nghĩa là hắn không nghĩ nữa: tiền kiếp rưng rưng đầy quanh cảm nghiệm của 60 năm cuộc đời hắn đã sống. Con chó nhỏ, với hắn, tên là Lô. Mạc - Lô, *Chritopher Marlowe, sinh phần của nhà thơ đã định, trong một quán rượu thành Luân Đôn, năm ông 29 tuổi, có thể, tên chàng trai con của một người bạn vong niên khác, nhà biên khảo V., nhà thơ ngâm ngùi đi vào biên khảo+, đã ngâm ngùi nơi 9 tuổi mười năm có dư. Hay sông Lô mà hắn từng nghe danh vang 9 cõi trời Nam, bao gồm từ ấy (trong tôi bừng nắng hạ) Việt Bắc lấy lòng Cách Mạng Mùa Thu?* Con chó 20 ngày, dứt sữa mẹ, chạy lẩn quẩn dưới ghế dưới bàn dưới kệ chất đầy chai lọ ly tách, từ phía dưới những thứ đồ vật ấy, con Lô chạy thẳng tới hắn.

Con Lô ngậm chặt ngón tay hắn, những chiếc răng đủ sắc nhọn làm chảy máu ngón tay hắn, dĩ nhiên là như vậy. Hắn nói: "Không phải đầu vú sữa mẹ đâu!", dĩ nhiên hắn nói với con Lô. Thăng cha ngồi uống cái ly nước gì đấy, chắc chắn không phải tách cà phê, thăng cha ấy nói: "Cho nó uống sữa đi!". Bộ mặt thăng cha thấy phát bức, khinh khỉnh, tự mãn, râu con kiến, rất giống tên ma cô hắn mới gặp cách đây 3 ngày, "*Phải đưa đủ một vé!*". Một vé là 1 trăm đô, là 1 triệu rưỡi đồng có dư, cho một cuộc gặp gỡ toàn vẹn. Mà cuộc gặp gỡ với con gà móng đỏ ấy sút mẻ bỏ mẹ. Gà sút móng. Tên ma cô đã cho hắn biết thế nào là lễ độ chốn chơi gà, và một cuộc xô xát xảy ra, và dĩ nhiên, cuối cùng, hắn nằm thẳng cẳng trước khách sạn ngàn sao.

Cho con Lô uống sữa nào khó khăn gì. Nhưng khó khăn đã xảy ra:

con Lô ọc sữa, tràn lan tới chân thẳng cha có bộ mặt thấy phát bực. Bây giờ chính bộ mặt thẳng cha ấy tự phát bực, thẳng cha gạt ngang bàn căng chân đi giày mũi vuông bóng lộn, con Lô kêu "ằng" một tiếng, nằm thẳng căng bên bàn cà phê trên vỉa hè.

Hắn bị tê liệt tứ chi, dù hắn đang đi trên vỉa hè, hết vỉa hè này tới vỉa hè khác của thành phố mênh mông mù bụi, làm nhân vật chính trong truyện ngắn của ông T., Người Lữ Khách Trong Thành Phố Chúng Ta. Hắn không thể cúi lượm hòn đá, hay cục sắt, hay cục đất sét, để ném vào nỗi giận mịt mù trong nắng lóa chói chang. Những tên ma cô đi điểm côn đồ, lão già chơi trống bỏi sắp chầu Diêm Vương chẳng biết có thật hay không. Nàng vừa tụng thơ của gã đồng căn (bệnh), vừa ngập lòng mong ngóng người tình trên từng cây số về chốn cố đô, *thơ thì bay ngút trời, từ nước Mỹ giàu đẹp tràn tới Kinh Thành Cũ của một đất nước Á châu có 4 ngàn năm văn hiến.*

Hắn phải tỏ lòng ngưỡng mộ việc ông T. nâng điều thuốc ngang cằm. Hắn không thể, dù hòn đá nhỏ xíu, đủ cho hắn ném vào nỗi giận. Hắn cùng lúc nhớ người bạn trẻ, sống giữa lồng lộng gió sông Seine, lấy Cognac làm rượu khai vị, mê nicotine hơn người tình. TrV., *buổi sáng sinh phần* ấy đã đủ cho con Lô, hắn phải cảm ơn bạn. Còn sinh phần của hắn nơi đâu, nơi đâu?...

+ Bùi Giáng nói về Đỗ Long Vân

Sài Gòn, 12-4-2005